

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Näkemyksemme mukaan, ikäluokkien pienentyessä, taiteen perusopetuksella ei ole tulevaisuutta nykyisessä laajuudessaan muuten kuin että TPO on jatkossa ikäriippumaton koulutusjärjestelmä. Oppilasvalintojen osalta yhdenvertaisuus ei kuitenkaan voi toteutua samoilla pääsykriteereillä lapsille ja aikuisille.

Hakijan ikään perustuva valmiustaso on huomioitava oppilaitoksen oppilaspaikkoja myönnettäessä. Tämä olisi kirjoitettava auki tässä ja/tai pykälässä 14.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Avoimeksi tässä jää, paljonko varhaiskasvatuksen opetustunteja voi sisällyttää 50 opintopisteeseen.

Suoritetut opintopistemäärät eivät kerro välttämättä osaamisen tasosta. Yhteisten tavoitteiden asettelu olisi tärkeämpää. Annettavaa opetustuntimäärää ei tulisi opintopisteillä määritellä.

Mikäli läpäisevyyttä käytetään tulevaisuudessa rahoituksen mittarina, saattavat oppilaitokset joutua optimoimaan toimintaansa taloudellisista syistä tavoilla, jotka eivät tue taiteen perusopetuksen perimmäisiä tavoitteita.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteistyö ei ole ongelma niille tahoille, jotka sitä jo tekevät, mutta se ei silti ole aina itsestään selvää. Voiko yhteistyö olla jatkossa lakitasolla velvoittavaa, sillä se vaatii myös toisen tahon tahtotilan? Jos laki ei velvoita toista osapuolta, ei yhteistyö välttämättä toteudu. Tämän pitäisi pikemminkin olla suositus kuin velvoittava pykälä.

Miksi Harrastamisen Suomen malli mainitaan? Onko tämän myötä tulossa lisärahoitusta myös TPO -toimijoille kokemuksemme mukaan huonosti toimivaan HSM:n toteuttamiseen? Millä tavalla tätä yhteistyötä aiotaan tukea ja vahvistaa? Yhteistyökin vaatii taloudellisia resursseja.

Meillä yhteistyötä tehdään joka tapauksessa paljon eri tahojen kanssa, mutta ymmärrämme, että yhteistyön toiminnot eivät voi toteutua yhtälailla joka puolella Suomea.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Tämä on sinänsä kannatettava pykälä, jos vastuutehtävän hoitaminen oikeasti hyödyttää useita oppilaitoksia. Tästä ei saisi seurata ns. kahteen eri kategoriaan luokiteltuja oppilaitoksia, mutta väistämättä siinä tulisi todennäköisesti käymään niin.

Tämän toimivuus riippuu siitä, miten OKM ja OPH alkavat tätä toteuttaa ja organisoida. Jos kyseessä on iso ja/ tai useavuotinen vastuutehtävä, vaatii se myös paljon henkilöstö- ja taloudellisia resursseja.

Tämä on toki pitkäkestoisena ja riittävillä resursseilla kannattavampaa, kuin lyhytkestoiset hankerahoitukset, mutta jääkö monelta oppilaitokselta sitten tärkeät pedagogisen kehittämisen lisäresurssit saamatta? Oppilaitoksen vastuutehtävän tulisi siten todellisesti täyttää muidenkin oppilaitosten pedagogisen kehittämisen tarpeet ja lisäresurssit.

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Täytäntöönpanossa ministeriön tulee huomioida opiskelijaan liittyvän tuntiraportoinnin prosessien ja järjestelmien toimivuus. Oppilaskohtainen raportointi vaatii koulutuksenjärjestäjiltä järjestelmämuutoksia ja sen myötä myös lisäresursseja.

Vaikka taiteen perusopetus on tasolta toiselle etenevää jne., ei sen ihan perimmäinen tarkoitus ole suorittaminen, vaan harrastaminen. Yhtenä lain tavoitteena oli saada yhä useampi lapsi ja nuori TPO:n piiriin, mutta onko myös yhtenä päätavoitteena nyt ”yhä useammalle todistus”?

Laatua voidaan myös mitata esimerkiksi oppilaiden sijoittumisella jatko-opintoihin. Pelkkä oppimäärän suorittaminen ei ole laadun mittari.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Asetuksen viides kohta kelpoisuusvaatimuksista uhkaa TPO:n opetuksen laatua. Tämän kirjauksen mukaan kuka tahansa periaatteessa voisi opettaa TPO:ssa. Oppilaitoksille jää kelpoisuudesta liian suuri päätäntävalta. Viimeinen kohta jättää kelpoisuuden arvioinnin oppilaitoksen vastuulle, eikä se ole tasavertaista. Sama henkilö voi olla kelpoinen toisessa oppilaitoksessa, toisessa taas ei.

Pedagogisesti pätevä henkilöstö on yksi niistä merkittävistä tekijöistä, jotka erottavat TPO:n monesta muusta kerho- ja seuratoiminnasta (ja esim. HSM:sta).

Ainakin pedagogiset opinnot tulisi sisältyä viidenteen kohtaan ja esimerkiksi mahdollistaen kelpoisuuden täydentäminen siirtymäsäännöksen puitteissa.

Kansallisesti olisi myös tärkeää seurata koulutuksen tarvetta ja tarpeet eivät nouse esiin, jos kelpoisuuteen ei tarvita pedagogista pätevyyttä.

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhdenvertaisuus ei voi toteutua samoilla pääsykriteereillä lapsille ja aikuisille. Valintakriteerien asettaminen on tärkeää, jotta aikuiset eivät syrjäytä lapsia valintatilanteessa, koska ovat valmiuksiltaan parempia.

Hakijan ikään perustuva valmiustaso on huomioitava oppilaitoksen oppilaspaikkoja myönnettäessä. Tämä olisi syytä tuoda esiin tässä pykälässä, kun aikuishakijoita tulee todennäköisesti olemaan jatkossa yhä enenevissä määrin.

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteisten arviointikriteerien puuttuminen hankaloittaa tilannetta, jos oppilas siirtyy oppilaitoksesta toiseen. Varsinkin, jos tulevaisuudessa joissain tehdään koko oppimäärä 1000 tunnissa ja jossain 1500 tunnissa. Ja jos rimaa lasketaan ja todistuksia aletaan tehtailla rahoitusmielessä ja toisaalla taas painotetaan laatua, niin osaamisten erot vain kasvavat entisestään.

Selkeät yhdenmukaiset valtakunnalliset arviointikriteerit tarvitaan, jotta eri oppilaitoksissa tehdyt suoritukset olisivat vertailukelpoisia.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ministeriöltä tulee tulla määritelmä yhdenmukaisesta siirtymästä uuteen OPSiin. Oppilas ainakaan ei voi itse päättää tästä, koska pahimmassa tapauksessa muutaman oppilaan vuoksi oppilaitoksessa olisi käytössä kaksi OPS:ia. Oppilaan siirtyessä oppilaitoksesta toiseen, voisi myös tulla eteen tilanteita, joissa oppilas ei voisi enää jatkaa vanhan OPS:in mukaan opintojaan siirtonsa jälkeen uudessa oppilaitoksessa. Määritelmä tarvitaan ylemmältä taholta.

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Ainakin pedagogiset opinnot tulisi sisältyä 20 § viidenteen kohtaan ja esimerkiksi mahdollistaen kelpoisuuden täydentäminen siirtymäsäännöksen puitteissa.

Kansallisesti olisi myös tärkeää seurata koulutuksen tarvetta ja tarpeet eivät nouse esiin, jos kelpoisuuteen ei tarvita pedagogista pätevyyttä.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti

Koski-tietovarannon käyttö tulisi olla velvoittavaa ja automaattista.

Aarre-Ahtio Reetta
Tampereen musiikkiopiston säätö sr